

MEGEMLÉKEZÉS
Beszédes József sírjánál
Dunaföldvár, 2023. március 24.

Tisztelt jelenlévők, kollégák, barátok, tisztelők!

Beszédes József, a reformkor kiemelkedő vízimérnöke és víztársulati vezetője sírjánál állunk, 171 évvel halála után. Akkor az apát, a férjet, a családtagot, a barátot, a mérnököt, a mezőváros aktív szereplőjét gyászolták. Mi feltehetjük azt a kérdést, hogy mi az, ami Beszédes József életművéből maradandó.

Az eltelt évek után már csinálhatunk egy kis leltárt, melyek voltak azok a vízgazdálkodási alapelvek, amelyeket lefektetett, amelyek mentén dolgozott, és amelyek évszázadokon átívelve is hatnak.

Beszédes József vízrendező volt, a szó igazi, mai értelmében is. A korszerű vízrendezéshez alapfeltétel a területek feltérképezése – nem kevéssé az ő munkássága nyomán vált valóra – hozzátartozik a vízfolyások rendezése, a mocsaras, vizenyős területek lecsapolása. A kor igénye szerint a belvízi hajózás kiemelkedő fontosságú volt a számára. A vízenergia felhasználása, malomcsatornák, rajtuk vízimalmok létesítése szintén munkássága középpontjában állt. És ma azt mondhatjuk, hogy korszerűen gondolkodott a vízhasznosításról, a csapadék hasznosításáról is.

Halála óta eltelt több, mint másfélszáz év, amely idő alatt az ország vízgazdálkodása fejlődött, rengeteg létesítményünk van, számos területen világszínvonalon állunk. De hát van számos vízgazdálkodási problémánk is, furcsa módon olyanok, amelyek Beszédes József életművéből köszönnek vissza.

Nem állunk túl jól a kisvízfolyásaink rendezésével, amit nem csak a medrek általános rossz állapota mutat, hanem azok a sáros folyamok is, amelyek záporok esetén a településeinkre zúdulnak rá. Ahhoz, hogy ne legyenek jelentős belvízi elöntéseink, különös időjárási szerencse kell, hiszen elvezető rendszereink nem kielégítőek. Területi vízrendezésre negyedszázada nem fordítottunk elég forrást. A vízrendezés, a kisvízfolyásokkal kapcsolatos fejlesztések egyáltalán nincsenek napirenden, de még a megfelelő fenntartási munkák elvégzése sem, pedig ma a vízmegtartás a klímaváltozás miatt igen fontos.

A csapadék hasznosításában is lenne még mit előre lépnünk, ahogy Beszédes József mondta „Házad udvarából ne ereszd ki az eső vagy hó levét, míg nem használtad, úgy határodból, vármegyédéből használatlanul a vizet ki ne bocsássad, mert az ingyen az Isten becses ajándéka.”

Életében Beszédes József sokat tett a víztársulatokon keresztül a vizek hasznosításáért, halála óta, az általa megoldandónak, fontosnak tartott vízgazdálkodási problémák, igaz másképpen, más szinten, de visszaköszönnek.

Városunk, Általános Iskolánk, a Vízügyi igazgatóságok, a Nyugdíjas Víztársulati Vezetők Klubja és a Hidrológiai Társaság ápolja Beszédes József hagyatékát, mivel 1837-től biztosan dunaföldvári lakos volt, itt született öt gyermeke. 1843 és 1847 között a Duna menti ármentesítési munkálatokban vett részt, Tolna Vármegyében. Az 1848 forradalom és szabadságharc idején e mezővárosban, képviselőkövetté választották. Miután visszavonult az 1851-ben újjáalakult Paks - Faddi Dunatöltés (Dunavédgát) Társaság igazgatójaként ellenőrizte a töltések állapotát halála napjáig, 1852 február 29.

Emlékét Dunaföldvár város ápolja. Az Általános Iskola, a Dunai közúti híd, egy Szobor kompozíció és több civilszervezet, elnevezésében vette fel nevét. A Magyar Mérnök- és Építész Egylet 1897 évben állíttatta e síremléket. A Víztársulatok legmagasabb szakmai kitüntetése, a róla elnevezett, Beszédes József díj.

Van tehát mit tennünk, ha Beszédes szellemi örökségét fontosnak tartjuk, ha meg akarunk felelni valamilyen módon annak, amit örökölni hagyott.

Kérem helyezzük el a megemlékezés koszorúit.